

**Biblioteca Municipal
de Manlleu**

Espai Bisbe Morgades

C. Baixa Cortada, 1, 1r
Tel. 93. 851 14 86
c.e.: b.manlleu.bm@diba.cat

Horari

Matins: dimarts, divendres i dissabte
De 10 a 13.30 h.
Tardes: de dilluns a divendres
De 15.30 a 20.30 h.

Espai Mossèn Blancafort

C. Tarafa, 11
Tel. 93 851 11 82
c.e.: b.manlleu.mb@diba.cat

Horari

Tardes: de dilluns a divendres,
De 17.00 a 20.00 h.

Web: www.bibliotecamanlleu.cat

Franquisme i memòria històrica

www.fuenterrebollo.com

Novembre 2008

**Biblioteca Municipal
de Manlleu**

INTRODUCCIÓ

En ple debat sobre l'obertura de les fosses de persones mortes durant la guerra civil i la postguerra val la pena fer memòria de tot el que va suposar el Franquisme per a la nostra societat.

Us presentem una guia de lectura amb diversos llibres i altres documents sobre aquest tema que es poden trobar a la Biblioteca Municipal de Manlleu (Espai Bisbe Morgades i/o Espai Mossèn Blancafort). Hem intentat cenyir-nos estrictament al període entre 1939 i 1975 per tal d'acotar una mica la tria: probablement en alguns llibres que tracten el tema de la Guerra Civil Espanyola també hi trobaríem informació del Franquisme, però no els hem ressenyat en aquesta ocasió.

Hem complementat la selecció amb uns suggeriments de lectura: novel·les ambientades en aquests anys difícils. Segur que n'hi ha moltes més, només es tracta d'un apunt.

Amb la cita d'algunes pàgines web interessants sobre la memòria històrica tanquem aquest repàs documental sobre el Franquisme.

Fa tot just 33 anys de la mort de Francisco Franco i les noves generacions de catalans comencen a tenir desdibuixat el seu record: convé fer-ne memòria, explicar els fets tal i com van esdevenir, convé no topiar dues vegades en la mateixa pedra.

EL FRANQUISME: HISTÒRIA D'UN RÈGIM DICTATORIAL

Àlvaro, Francesc-Marc. *Els assassins de Franco: un judici particular del franquisme i dels que van deixar-lo morir al llit*. Barcelona: L'Esfera dels Llibres, 2006. **9(46)"19" Alv**

Batista, Antoni. *La Brigada Social*. Barcelona: Empúries, 1995. **CP 9(46)"19" Bat**

Castelló, José Emilio. *Espanya: siglo XX: 1939-1978*. Madrid: Anaya, 1989. **9(46)"19" Cas**

Diez Puertas, Emeterio. *El montaje del franquismo: la política cinematográfica de las fuerzas sublevadas*. Barcelona: Laertes, 2002. **778.5 Die**

Entorn del 20-N la sortida del franquisme.. Entorn del 20-N: la sortida del franquisme: dossier. Dins: L'Avenç, Núm. 307 (nov. 2005). **R 9 Ave**

Conté: Una nova mirada sobre la transició / Carme Molinero. L'esfondrament de la dictadura franquista / Pere Ysàs. Quan transició es va fer possible / Santos Juliá. Crisi econòmica i mobilització social durant la transició / José María Marín Arce. Cronologia de la transició, 1973-1978

Eslava Galán, Juan. *Los años del miedo: la nueva España (1939-1952)*. Barcelona: Planeta, 2008. **9(46)"19" Esl**

Fontana, Josep (ed.) *Espanya bajo el franquismo*. Valencia: Departamento de Historia contemporánea de la Universidad de Valencia/Barcelona: Crítica, 1986. **9(46)"19" Esp**

Gasulla, Albert. *Franco & Cia: ara que fa 30 anys: recull d'acudits del franquisme*. Barcelona: Viena, 2005. **9(46)"19" Gas**

Molinero, Carme. *El règim franquista: feixisme, modernització i consens*. Vic: Eumo, 1992. **9(46)"19" Mol**

Molinero, Carme; Ysàs, Pere. *Catalunya durant el franquismo*. Barcelona: Empúries, 1999. **9(46.71)"19" Mol**

Preston, Paul. *Botxins i repressors els crims de Franco i dels franquistes*. Barcelona: Base, 2006. **9(46)"19" Pre**
Riera, Ignasi. *Opressió i resistència: el franquisme (1939/1975)*. Barcelona: Barcanova, 1991. **9(46.71)"19" Rie**

Sopeña Monsalve, Andrés. *Florido pensil: memoria de la escuela nacionalcatólica*. Barcelona: Crítica, 1994. **371 Sop**

Yllan Calderón, Esperanza. *El Franquismo: 1939-1975*. Madrid: Marenostrum, 2006 **9(46)"19" YII**

EL FRANQUISME I CATALUNYA

Catalunya durant el franquisme: diccionari. Vic: Eumo, 2006. **9(46.71)"19" Cat**

El Franquisme a Catalunya (1939-1977). Director científic: Josep Maria Solé Sabaté. Barcelona: Edicions 62, 2005. (5 volums) **9(46.71)"19" Fra**
Conté:

Vol. 1. La Dictadura totalitària (1939-1945) ;

Vol. 2. Catalunya dins l'Espanya de l'autarquia (1946-1958)

Vol. 3. La Immigració, el "desarrollismo" i la resistència cultural (1959-1968)

Vol. 4. La Lluita per la democràcia i l'autogovern (1969-1980)

Vol. 5. La repressió franquista

Guerra, franquisme i transició. [València]: Edicions del País Valencià, 2006. **9(46.71)"19"**

Marín Corbera, Martí. *Història del franquisme a Catalunya*. Lleida : Pagès, 2006. **9(46.71)"19" Mar**

Solé i Sabaté, Josep M. *La Repressió franquista a Catalunya: 1938-1953*. Barcelona: Edicions 62, 1985. **9(46.71)"19" Sol**

BIOGRAFIES DE FRANCO I APUNTS DE LA SEVA VIDA

1939-1940 Franco Hitler: diàleg de sords en Hendaya; editor: Juan Carlos Laviana. Madrid: Unidad Editorial, 2006. **9(46)"19" 193**

Blanco Escolá, Carlos. *Emperadores: los sueños de gloria de tres tiranos*. Barcelona: Planeta, 2007. **9(4)"19" Bla**

Preston, Paul. *Franco: caudillo de España*. Barcelona: Grijalbo, 1994. **92(Fra) Pre**

Preston, Paul. *Franco, el gran manipulador*. Barcelona: Base, 2008. **92(Fra) Pre**

Vilallonga, José Luis de. *El sable del Caudillo: historia secreta del hombre que gobernó a España como un cortijo*. Barcelona: Plaza & Janés, 1998. **92(Fra) Vil**

VIDES MARCADES PEL FRANQUISME

Avilés, Montserrat ... [et al.] *Albert Fina*. Colomers: La Factoría Cultural, 2001. **92(Fin) Alb**

Benet, Joseph. *El President Tarradellas en els seus textos: 1954-1988*. Barcelona: Empúries, 1992
CP 9(46.71)"19" Ben

Borrás, José. *Políticas de los exiliados españoles: 1944-1950*. París: Ruedo Ibérico, 1976. **CP 9(46)"19" Bor**

Codina i Soler, Ramon. *Lluites perseguides: autobiografia: vivències de la guerra i l'exili: 1936-1952*. Manresa: Centre d'Estudis del Bages, 2000.
92(Cod) Cod

Dueñas Iturbe, Oriol. *Els esclaus de Franco*. Badalona: Ara Llibres, 2007. **9(46.71)"19" Due**

Escribano, Francesc. *Compte enrere: la història de Salvador Puig Antich*. Barcelona: Edicions 62, 2001. **92(Pui) Esc**

Fabre, Jaime. *La presó també era a fora: dones i nens víctimes de la postguerra*. Badalona: Ara Llibres, 2007. **30.055.2 Fab**

Ibarz, Mercè. *Rodoreda: exili i desig*. Barcelona: Empúries, 2008.

92(Rod) Iba

Una Inmensa prisió: los campos de concentraci3n y las prisiones durante la guerra civil y el franquismo; C. Molinero, M. Sala y J. Sobrequ3s, eds. Barcelona: Crítica, 2003. **9(46)"19" Inm**

Martín Ramos, José Luis. *Les veus de la presó: històries viscudes per 36 lluitadors antifranquistes*. Barcelona: Edhasa, 2003. **9(46.71)"19" Mar**

Montellà, Assumpta. *La Maternitat d'Elna: bressol dels exiliats*. Badalona: Ara Llibres, 2006. **92(46.71) Mon**

Núñez González, Miguel. *La Revoluci3n y el deseo: memorias*. Barcelona: Península, 2002. **92(Nun) Nun**

Pons, Agustí. *Temps indòcils a Catalunya*. Barcelona: Angle, 2007. **9(46.71)"19" Pon**

Pons Prades, Eduardo. *El Holocausto de los republicanos españoles: vida y muerte en los campos de exterminio alemanes: 1940-1945*. Barcelona: Belacqva, 2005 **9(4)"19" Pon**

Prim i Serentill, Josep M. *Marcats per l'escola franquista: 41 homes i dones parlen de la seva educaci3n*. Lleida: Pagès, 2004. **372.2 Pri**

Semprún, Jorge. *Adi3s, luz de veranos ...* Barcelona: Tusquets, 1998. **92(Sem) Sem**

Solé, Felip. *Exilis*. Manresa: Angle : Barcelona: Televisi3n de Catalunya, 2007. **9(46.71)"19" Sol**

Vila i Clotet, Fina. *Onze germans i una guerra: mem3ria d'onze germans que sobrevisqueren a la Guerra Civil*. Barcelona : Símbol, 2004. **CL 92(Vil) Vil**

Vila-Abadal i Vilaplana, Jordi. *L'abat d'un poble: Aureli M. Escarré*. Barcelona: Mediterrània, 1998. **92(Esc) Vil**

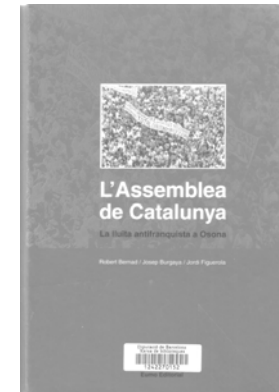
Vinyes i Ribes, Ricard. *Els nens perduts del franquisme*. Barcelona: Proa: TV3, Televisi3n de Catalunya, 2002. **92(46) Vin**

EL FRANQUISME A OSONA

Bernad, Robert [et. al]. *L'Assemblea de Catalunya: la lluita antifranquista a Osona*. Vic: Eumo, 1999. **CC 323.1(46.71) Ver**
Crosas, Jaime. *Guerra i repressi3n al Collsacabra (Osona): 1936-1943: Pruit-Rupit-Tavertet*. Santa Coloma de Gramenet: Grupo de Historia José Berruezo, 2004. **CC 9(46.71Col) Cro**

Domènech i Subiranas, Imma. *La Repressi3n franquista a l'àmbit local: Manlleu: 1939-1945*. Catarroja : Afers, 2003. **CL 9(46.71Man) Dom**

Farrés Sucarrat, Esther. *La repressi3n franquista a Vic: 1939-1945*. Vic: Publicacions del Patronat d'Estudis Osonencs, 2008. **CC 9(46.71Vic) Far**

La hist3ria del franquisme a Osona. Dins: AUSA : Vic : Patronat d'Estudis Osonencs, any XIX (2001), núm. 146, p. 325-460. **R 9 Aus**

Conté: Presentaci3n / Josep Casanovas; Els vigatans exiliats durant el franquisme / Josep Casanovas; La repressi3n franquista a Manlleu (1939 – 1945) / Imma Domènech, Frederic Vázquez; La repressi3n durant el primer franquisme al Collsacabra (1939 – 1942) / Jaume Crosas; El personal polític de l'Ajuntament de Vic durant el franquisme: algunes consideracions (1939 – 1945) / Martí Marín; La secci3n femenina vista des de Torell3 / Lluís Toneu; Oriflama en el marc de l'antifranquisme osonenc / Josep M. Rovira

LA LLUITA ANTIFRANQUISTA

Arasa, Daniel. *La invasi3n de los maquis: el intento armado para derribar el franquismo que consolid3 el Régimen... y provoc3 depuraciones en el PCE*. Barcelona: Belacqva, 2004. **9(46)"19" Ara**

Batista, Antoni. *La gran conspiraci3n: cr3nica de l'Assemblea de Catalunya*. Barcelona: Empúries, 1991. **9(46.71)"19" Bat**

Díaz i Esculies, Daniel. *L'oposició catalanista al franquisme: el republicanisme liberal i la nova oposició: 1939-1960*. Barcelona: Abadia de Montserrat, 1996. **9(46.71)"19" Dia**

Mateos, Roger. *FRAP: els últims afusellats de Franco*. Dins: L'Avenç. Barcelona : L'Avenç, S.A., Núm. 284 (oct. 2003), p. 13-19. **R 9 Ave**

RECUPERANT LA MEMÒRIA HISTÒRICA

Armengou, Montse. *Las fosas del silencio: ¿hay un holocausto español?*. Barcelona: Plaza Janés: Televisió de Catalunya, 2004. **9(46)"19" Arm**

Silva, Emilio. *Las fosas de Franco: los republicanos que el dictador dejó en las cunetas*. Madrid: Temas de hoy, 2003. **9(46)"19" Sil**

MULTIMÈDIA

DVD "Dies de transició"

- 20-N la mort de Franco (1a part: L'agonia) **DVD 9(46)"19" 20 N**
- 20-N la mort de Franco (2a part) **DVD 9(46)"19" 20 N**
- El "Cas Huertas" i la lluita per la llibertat d'expressió **DVD 9(46)"19" Cas**
- El despertar de les dones la lluita..feminista **DVD 9(46)"19" Des**
- La detenció dels 113 l'Assemblea de Catalunya **DVD 9(46)"19" Det**
- Dotze hores de vida l'execució de Puig Antich i Heinz Chez. **DVD 9(46)"19" Dot**
- Febrer del 76 :les manifestacions per l'amnistia. **DVD 9(46)"19" Feb**
- La fuga de Segovia **DVD 9(46)"19" Fug**
- La lluita obrera història d'una vaga **DVD 9(46)"19" Llu**
- Marisol en portada **DVD 9(46)"19" Mar**
- Canet Rock'75. **DVD 9(46)"19" Can**
- El retorn de l'exili i la recuperació de la memòria històrica **DVD 9(46)"19" Ret**

UNS SUGGERIMENTS LITERARIS A L'ENTORN DEL FRANQUISME

Atxaga, Bernardo. *El Fill de l'acordionista*. Barcelona: Edicions 62, 2004. **N Atx**

Caso, Ángeles. *Un Largo silencio*. Barcelona: Planeta, 2000. **N Cas**

Cela, Camilo José. *La Colmena*. Madrid: Cátedra, 2000. **N Cel**

Grandes, Almudena. *El Corazón helado*. Barcelona: Tusquets, 2007. **N Gra**

Grau i Jofre, Josep. *Balada de Florian*. Vic: Eumo, 1987. **N Gra**

Grau i Jofre, Josep. *Un Món batega a l'ombra*. Vic: Eumo, 1988. **N Gra**

Laforet, Carmen. *Nada*. Barcelona: Destino, 2003. **N Laf**

Mendez, Alberto. *Los Girasoles ciegos*. Barcelona: Anagrama, 2007. **N Men**

Mendoza, Eduardo. *Una Comedia ligera*. Barcelona: Seix Barral, 1997. **N Men**

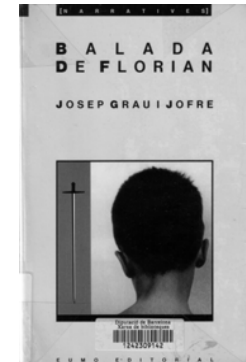
Molina Foix, Vicente. *El Abrecartas*. Barcelona: Anagrama, 2006. **N Mol**

Moncada, Jesús. *Calaveres atònites*. Barcelona: La Magrana, 2003. **N Mon**

Pàmies, Teresa. *La Filla del gudari*. Barcelona: Empúries, 1998. **N Pam**

Pàmies, Teresa. *Va ploure tot el dia*. Barcelona: Edicions 62, 2001. **N Pam**

Pedrolo, Manuel de. *M'enterro en els fonaments*. Barcelona: Proa, 2001. **N Ped**

Piera, Josep. *Putxa postguerra: the young ones*. Barcelona: Edicions 62, 2007. **N Pie**

Pladevall i Arumí, Antoni. *Terres de lloguer*. Barcelona: Columna, 2006. **N Pla**

Roig, Montserrat. *El Temps de les cireres*. Barcelona: Edicions 62, 2001. **N Roi**

Semprún, Jorge. *Veinte años y un día*. Barcelona: Tusquets, 2004. **N Sem**

ADRECES WEB

Associació per a la recuperació de la memòria històrica de Catalunya <http://www.memoriacatalunya.org/>

Asociación Para la Recuperación de la Memoria Histórica <http://www.memoriahistorica.org/>

Coordinadora per a la Memòria Històrica i Democràtica de Catalunya <http://www.coordinadoramh.org>

Guía de recursos sobre la memoria histórica. Biblioteca Nacional de España <http://www.bne.es/productos/MemoriaHistorica/0-entrada.htm>

Memòria Històrica <http://www.memoriahistorica.cat/>

LEGISLACIÓ PER A LA MEMÒRIA HISTÒRICA

Ley 52/2007, de 26 de diciembre, por la que se reconocen y amplían derechos y se establecen medidas en favor de quienes padecieron persecución o violencia durante la guerra civil y la dictadura.

<http://www.mpr.es/NR/rdonlyres/D03898BE-21B8-4CB8-BBD1-D1450E6FD7AD/85567/boememoria.pdf>

EXPOSICIÓ 'EN LÍNIA'

Les presons de Franco.

Museu d'Història de Catalunya

<http://www.mhcat.net/layout/set/presons/content/view/full/1175?PHPSESSID=112f4275321e30374bcc4377f7d56f8a>

